

Regioscreening

Fase 2 – **evaluatie**

Aartselaar – 26 juni 2013

► Regioscreening

■ Agenda

□ 1. Inleiding

□ 2. Synthese zelfevaluatie

□ 3. Debat

- Secretaris gemeente Lint, mevr. An Romeyns
- Tafelronde

□ 4. Verder vervolg regioscreening

► Regioscreening

■ Inleiding

- Doorbraak Witboek Interne Staatshervorming (doorbraak 56)
- Aanpak intergemeentelijke samenwerking
 - Tekort aan democratische controle / verkokering / gebrek aan transparantie en efficiëntie / onduidelijke bevoegdheids- en taakverdeling.
- Doel: vereenvoudigen én versterken bestuurskracht door verbeterde intergemeentelijke samenwerking
- Drie fasen:
 - Fase 1: inventarisatie sept. 2011 – jan. 2012
 - Fase 2: evaluatie start in maart 2013
 - Fase 3: actie(plan) vanaf 2014

► Regioscreening

■ Resultaat inventarisatie

- bevraging vanaf nul (gemeente + OCMW)
- erg brede inventarisatie (ook informele verbanden)
- massale medewerking gemeentebesturen
- 2718 (3035) invulformulieren ingediend
- resultaat: 729 samenwerkingsverbanden actief in provincie Antwerpen
- Resultaat: **overzicht én debat binnen gemeentebesturen geïnitieerd**
- Data ontsloten:
 - www.cathyberx.be/regioscreening
 - <http://binnenland.vlaanderen.be/interne-staatshervorming/regioscreening>

PROVINCIE
ANTWERPEN

Gouverneur

Regioscreening

Overzicht samenwerkingsverbanden gemeenten provincie Antwerpen

Gemeente : [Selecteer](#)

Samenwerkingsverband: [Selecteer](#)

Overzicht alle samenwerkingsverbanden.

Resultaten

- [Arr. Vergadering Federatie Gemeentesecretarissen](#)
- [ATRIUM](#)
- [Autonoom Provinciebedrijf Sport - APB Sport](#)
- [Bekkenbestuur Netebekken - incl. ambtelijk bekkenoverleg ABO\) Netebekken](#)
- [Bibliotheekoverleg Kempen](#)
- [Bosgroep Kempische Heuvelrug VZW](#)
- [Bosgroep Zuiderkempen VZW](#)
- [Boskat](#)
- [Bureau Gemeentelijke Administratieve Sancties](#)
- [BUSO en de weg naar werk](#)
- [CAW De Kempen](#)
- [CAW Middelheim](#)

Naam samenwerkingsverband (SWV): **Boskat**

Beleidsdomein: Beleidsdomeinoverschrijdend

Kernopdracht: Sociale werkplaats - groenonderhoud, natuursorg en bosbeheer

Functie: Dienstverlenend netwerk - bepaald product komt via samenwerking tot stand

Juridische vorm: VZW

Interorganisatorische vorm: Publiek - publiek

Vertegenwoordiging: ambtelijk politiek

Actoren in het SWV: gemeente IGS Vlaamse overheid (semi-)privaat

OCMW provincie Federale overheid andere

Initiatiefnemer: OCMW(s)

Startdatum: 1/01/1998

Eigen budget: *Omvang budget:* 765000

Financiële actoren en hun aandeel:

Eigen personeel: *Aantal VTE's:* 35

Zetel van het SWV: HERENTALS

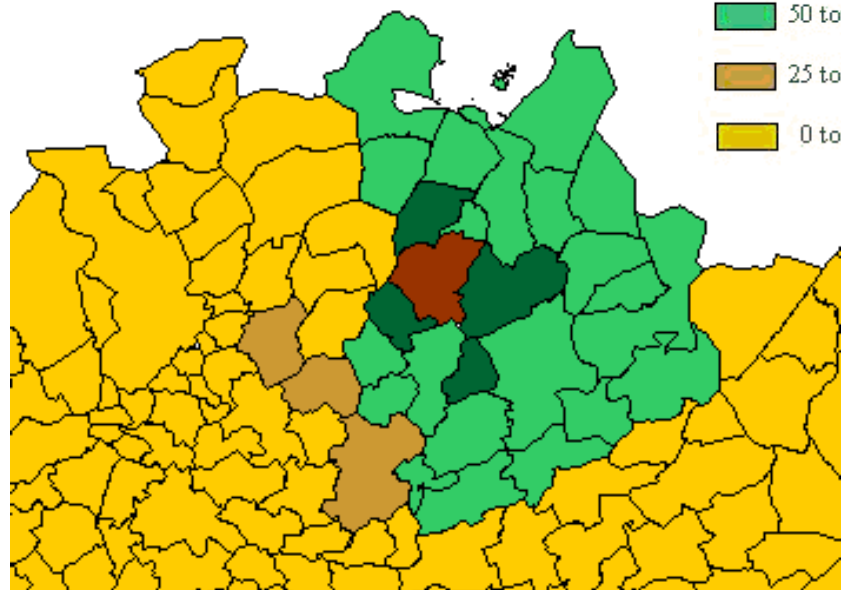
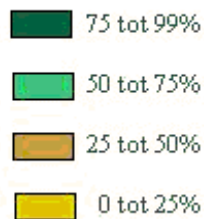
Deelnemende gemeenten en OCMW's:

HERENTALS
HERENTHOUT
KASTERLEE
OLEN

<http://binnenland.vlaanderen.be/interne-staatshervorming/regioscreening>

- Overzicht per gemeente
- Verdichtingskaart per gemeente
- Database (accés)
- Rapport
- Afwegingskader

Aantal samenwerkingsverbanden(in %)

REGIOSCREENING

BESTUURLIJKE REGIONALE SAMENWERKING
IN VLAANDEREN

INVENTARISATIE EN ANALYSE

24 april 2012

► Regioscreening

■ Fase 2

- Gestart op 19 maart 2013 (halfjaarlijks overleg burgemeester)
- Werkwijze uitgewerkt door studiebureau
- Kwalitatieve, bottom-up analyse
 - Stap 1: informeren en zelfreflectie opwekken (behoefte?)
 - Stap 2: gemeentelijke organisatie tav SWV's
 - Stap 3: hoe bestaande SWV's vereenvoudigen / verbeteren?
 - Stap 4: bundelen + actievoorstellen
 - Stap 5: terugkoppeling
- Timing: Fase 2 afronden eind 2013

► Regioscreening

■ Fase 2 – praktische werkwijze

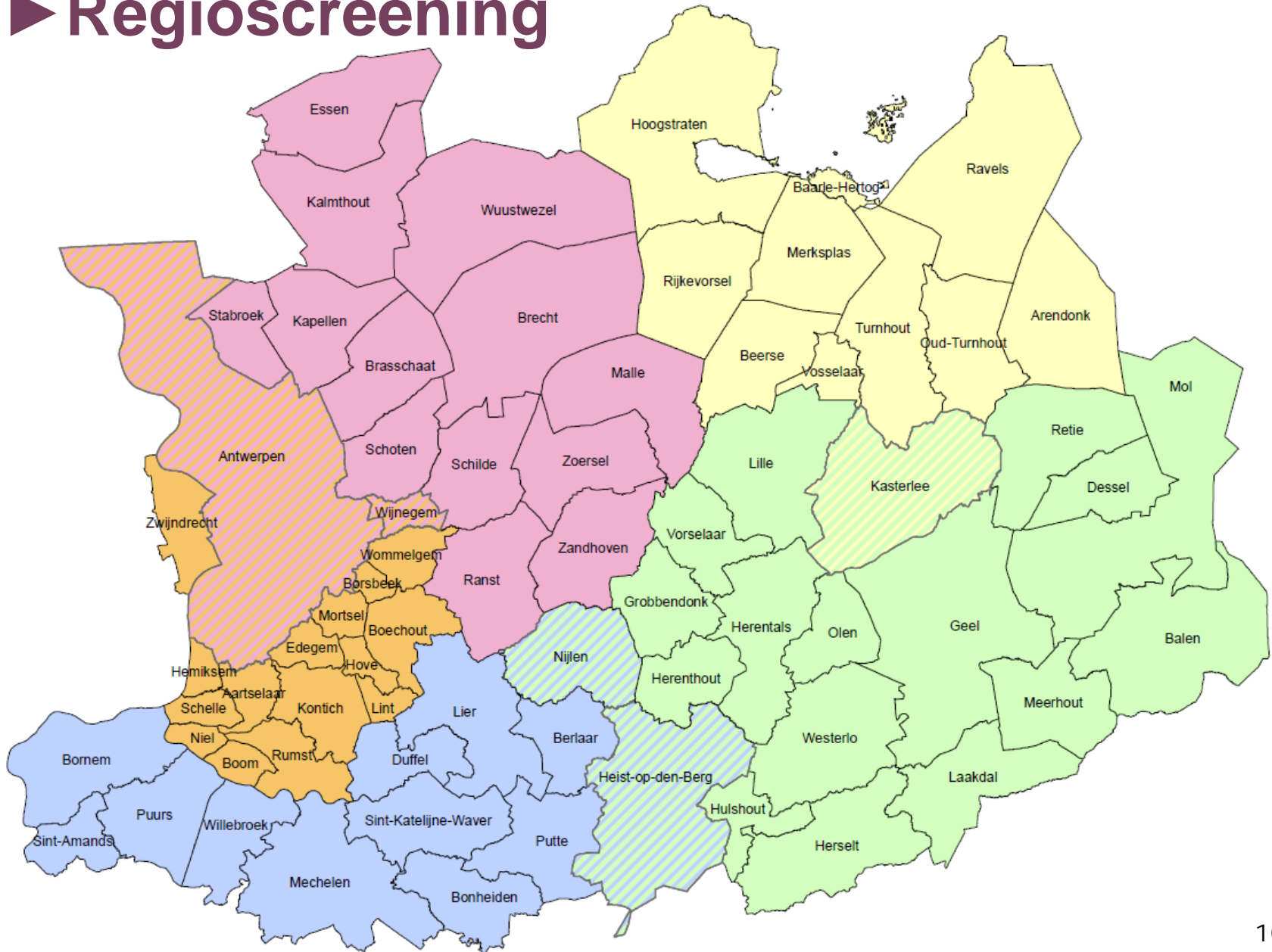
□ Generiek (gebiedsdekkend)

- Interne evaluatie door alle gemeentebesturen adhv **vragenlijst**
- Debat in clusters van gemeenten (5 clusters)
- Clusterindeling voor overleg
 - Voorstel studiebureau
 - Bijgewerkt cfr. opmerkingen gemeentebesturen
 - Geen voorafname regio-indeling / enkel pragmatisch forum voor debat

□ Parallele trajecten

- Gemeentebesturen die willen (*omgeving Heist-op-den-Berg, Kempens Karakter, ...*)

► Regioscreening

► Regioscreening

■ Fase 2 – vervolg

- 5 debatten
- Syntheserapport obv (Deloitte):
 - Verslagen gebiedsdekkende debatten én resultaten parallele trajecten
 - Originele zelfevaluaties
- Syntheserapport bevat:
 - Synthese van de visie van gemeentebesturen (*tendensen, parallellen, tegenstellingen, concrete voorstellen, ...*)
 - Voorstel van actieplan (*Wat willen gemeentebesturen zelf?* zie agendapunt 4)

► Regioscreening

■ Agenda

- 1. Inleiding
- **2. Synthese zelfevaluatie (*Dries Maes*)**
- 3. Debat
 - Secretaris gemeente Lint, mevr. An Romeyns
 - Tafelronde
- 4. Verder vervolg regioscreening

Regioscreening

- 1. Behoeften en opportuniteiten
- 2. Gemeentelijke organisatie
- 3. Evaluatie
- 4. Concrete aanbevelingen
- 5. Mogelijke discussiepunten

Regioscreening

- 1. Behoeften en opportuniteiten
 - Deskundigheid
 - Efficiëntie/kostenbeperking
 - Schaalvergroting
 - Ervaring/kennis
 - Overkoepelende taken
 - Bestuurskracht
 - Overkoepelend beleid

Regioscreening

- 2. Gemeentelijke organisatie
 - Opvolging
 - Evaluatie
 - Input
 - Terugkoppeling

Regioscreening

- 3. Evaluatie van het geheel
 - Verwachtingen
 - Eenvoud en overzicht / Eenheid / Efficiëntie
 - Schaal
 - Grip
 - Overlap
 - Afstemming

Regioscreening

- 4. Concrete aanbevelingen
 - ▣ Schaalvergroting in functie van **efficiëntie**
 - Input/output balans
 - Evalueren van reële meerwaarde
 - Groepsaankopen
 - Organiseren van opleidingen, vormingen en ondersteuning
 - Overheadkosten beperken

Regioscreening

- 4. Concrete aanbevelingen
 - ▣ Schaalvergroting in functie van **bestuurskracht**
 - Informatie en signaalfunctie
 - Netwerken en subsidies
 - Gemeentelijke autonomie (en dus keuze tot deelname) bewaren
 - SWV in functie van de gemeenten, niet andersom

Regioscreening

- 4. Concrete aanbevelingen
 - ▣ Schaalvergroting in functie van **effectiviteit**
 - Betere dienstverlening
 - Betere afstemming en transparantie
 - Toegang tot deskundig personeel
 - Mogelijkheid voor grootschalige projecten
 - Geen overlap in taken en onderzoek

Regioscreening

- 5. Mogelijke discussiepunten
 - Clusteren van samenwerkingsverbanden
 - Welke overlappen kunnen we wegwerken?
 - Welke ondersteuning van een hogere overheid kan een meerwaarde betekenen?
 - Moet de mogelijkheid tot het aangaan van groepsaankopen worden georganiseerd? Door wie?
 - Hoe kunnen we infrastructuur en deskundig personeel delen?

Regioscreening

- 5. Mogelijke discussiepunten
 - Wat verstaan we onder de term ‘samenwerkingsverband’?
 - Wat kan men doen met de nieuwe commissie voor intergemeentelijke samenwerking?
 - Wat na de regioscreening, is het actualiseren van dit overzicht nuttig en wenselijk, hoe pakken we dit dan praktisch aan?

► Regioscreening

■ Agenda

- 1. Inleiding
- 2. Synthese zelfevaluatie
- **3. Debat**
 - **Secretaris gemeente Lint, mevr. An Romeyns**
 - **Tafelronde**
- 4. Verder vervolg regioscreening

Op weg naar een versterkte HEKLA-samenwerking

26 juni 2013

aanleiding

- Decreet rond intergemeentelijke samenwerking
- Resultaten regioscreening
- Beoordelingskader voor intergemeentelijke samenwerking
- Vraag naar gemeentelijke vertegenwoordigers.

toekomstige uitdagingen

- veiligheid
- openbare werken
- ict
- vrije tijd
- milieu
- ruimte
- senioren

nood?

- informatie-uitwisseling tussen bestaande intergemeentelijke structuren
- afstemming van intergemeentelijke op gemeentelijke dynamiek/beleidsplan
- uitvoering van gemeentelijke kerntaken op een intergemeentelijk niveau maar met gemeentelijke aansturing

gebiedsomschrijving

- Kanton = HEKLA = combinatie intergemeentelijk schaalvoordeel met gemeentelijke aansturing
- Zuidrand
- Provinciaal – IGEAN

besluit

Het gemeentebestuur wil bij voorkeur de kantonnale intergemeentelijke samenwerking rond een aantal vooraf bepaalde thema's versterken.

Alle vragen en plannen rond intergemeentelijke samenwerking worden aan deze uitgangspunten getoetst.

praktijk: gebied

- HEKLA = Hove, Edegem, Kontich, Lint, Aartselaar
- HEKLA+ = + Boechout en Mortsel
- HEKLA- = - Aartselaar

praktijk: overleg

- Burgemeestersoverleg: algemeen
- Schepenenoverleg: themagebonden, voorbereidend, strategisch en operationeel
- Ambtelijk overleg: themagebonden, voorbereidend, strategisch en operationeel
- Elk bestuur neemt één thema als trekker op omwille van de aanwezige (ervarings-)deskundigheid op dit vlak.

praktijk: instrumenten

- Informatie-uitwisseling
- Intervisie
- Strategie voorbereiden
- Actie ondernemen en opvolgen

randvoorwaarden

- Vereenvoudiging
- Ondersteuning
- Verankering

kantonnale ontmoeting

- Informatie-uitwisseling : Helikopterzicht op alle ontwikkelingen realiseren door een gebundeld ontmoetingsmoment
- Intervisie: deskundigheidsbevordering voor thema-overschrijdende onderwerpen bv procesbegeleiding, samenwerkingsverbanden,...
- Strategie: mijlpaal vormen voor een stand van zaken in het bereiken van doelstellingen

kantonnale ontmoeting

- Jaarlijks
- Vanaf najaar 2013
- Met wisselende gastheer

praktijk: opvolging

- doelstelling in het gemeentelijk beleidsplan
 - vandaag
 - één zin

praktijk: opvolging

- Efficiëntiewinsten zoeken om aan de nadelen van de schaalgrootte van de gemeente een antwoord te bieden zonder dat er aan politieke aansturing wordt ingeboet.
 - Versterken van de samenwerking op lokaal niveau.
 - Versterken van de samenwerking op bovenlokaal niveau.

praktijk: opvolging

- samenwerkingsovereenkomst
 - najaar 2013
 - één A4
 - gemeenten, provincie en Vlaamse overheid

Stelling

Alle taken van een gemeente kunnen op bovengemeentelijk vlak georganiseerd worden indien dit de kwaliteit van de dienstverlening verhoogt en/of de kostprijs verlaagt

Voorbeelden uit bevraging:

- *“Een uitbouw van Shared Services tussen de verschillende gemeentebesturen kan misschien een oplossing bieden voor de talrijke taken waarmee de gemeentebesturen alsmear meer geconfronteerd worden. Zoals besproken zijn er verschillende domeinen waarbinnen meer overleg wenselijk zou zijn: vb. veiligheid, openbare werken, vrije tijd, milieu en stedenbouw.”*
- *“Gelet op de financieel beperkte middelen groeien er stilaan behoeften tot intergemeentelijke samenwerking op een aantal vlakken: cultuur, sport en vrije tijd.”*
- *“Nood aan meer samenwerking op vlak van cultuur, erfgoed (cultureel en onroerend) en toerisme.”*
- *“Uitvoering van gemeentelijke kerntaken detacheren op intergemeentelijk niveau.”*

Debat:

- **Welke taken/beleidsdomeinen kunnen niet op bovengemeentelijk vlak georganiseerd worden?**
- **Voor welke taken/beleidsdomeinen zou samenwerking de kwaliteit van de dienstverlening verhogen?**
- **Voor welke taken/beleidsdomeinen zou samenwerking kostprijs van de dienstverlening verlagen?**

Voorbeelden van samenwerkingsverbanden

Beleidsdomein	Naam	Kernopdracht	Initiatiefnemer	AARTSELAAR	ANTWERPEN	BOECHOUT	BOOM	BORSBEEK	EDEGEM	HEMIKSEM	HOVE	KONTICH	LINT	MORTSEL	NIEL	RUMST	SCHELLE	ZWIJNDRECHT	Grand Total
Beheersmatige samenwerking - administratie	Vlaamse vereniging voor ambtenaren en beambtes burgerlijke stand - VLAVABBS	Beroepsondersteuning - vorming	Gemeente(n)				1								1				2
Beheersmatige samenwerking - informatie/comunicatie	Kortom	Kennisnetwerk van overheidscommunicatoren. Belangenvereniging van overheidscommunicatoren	Gemeente(n)		1							1						1	3
Beheersmatige samenwerking - personeel en organisatie	Gemeenschappelijke Sociale Dienst Lokale Besturen in Vlaanderen	Personeelsleden van de lokale besturen die bij ons zijn aangesloten genieten van tal van voordelen, premies voor verschillende familiale en professionele gebeurtenissen, een team van maatschappelijk assistenten biedt hulp in probleemsituaties	Gemeente(n)			1													1

Stelling

Alle samenwerkingsverbanden moeten bijdragen tot de sanering van het lokaal budget

Voorbeelden uit bevraging:

- *“Door schaalvergroting komen tot kostenbesparende, kwalitatief betere, efficiëntere dienstverlening.”*
- *“Het gaat voornamelijk over enerzijds efficiëntiewinsten en ruimere organisatorische mogelijkheden.”*

Debat:

- **Dragen swv's bij tot sanering?** Welke wel? Welke niet?
- Is dit een **voorwaarde**?
- Wat zijn **criteria** om een swv op te richten?
- Zijn alle samenwerkingsverbanden **relevant**?
- Hoe wordt de **effectiviteit en efficiëntie** gemeten?

Voorbeelden van samenwerkingsverbanden

Beleidsdomein	Naam	Kernopdracht	Initiatiefnemer	AARTSELAAR	ANTWERPEN	BOECHOUT	BOOM	BORSBEEK	EDEGEM	HEMIKSEM	HOVE	KONTICH	LINT	MORTSEL	NIEL	RUMST	SCHELLE	ZWIJNDRECHT	Grand Total
Beleidsdomeinoverschrijdend	HRM-ontvangers	Ondersteuning van de beroepsgroep van de lokale ontvangers van de politiezones Minos, Rupel en Hekla	Gemeente(n)	1		1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1		12
Politie	Politiezone HEKLA	Verzekeren van de basispolitiezorg op lokaal niveau (onthaal, interventie, wijkwerking, recherche, slachtofferbejegening, handhavend openbare orde en verkeer) en instaan voor het vervullen van sommige taken van federale aard	Federale overheid	1					1		1	1	1						5

Stelling

Een uniform werkingsgebied voor alle samenwerkingsverbanden is wenselijk en mogelijk om versnippering en overlappingsen weg te werken

Voorbeelden uit bevraging:

- *“Er zou naar een eenvormigheid gezocht moeten worden van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.”*
- *“Ons lijkt eenzelfde afbakening, zoals de politiezone, een ideaal werkgebied.”*
- *“Een samenwerking met steeds dezelfde gemeenten biedt voordelen qua homogeniteit, efficiëntie en geeft meer eenheid van bestuur.”*
- *“De zwaarste structuren worden best gevat in deelregio’s (idee van stad en streekgewesten) en afgestemd op de politiezones, ermee samenvallen of een combinatie van twee of meer politiezones.”*

Debat:

- Voor welke beleidsdomeinen is een **uniform werkingsgebied zinvol?**
- Wat is de **ideale schaal per beleidsdomein?**
 - Arrondissement
 - Regio
 - Provincie
 - Andere
- Met **welke gemeenten wordt best samengewerkt?**
 - Omliggende
 - vergelijkbare

Voorbeelden van samenwerkingsverbanden

Naam	Kernopdracht	Initiatiefnemer	AARTSELAAR	ANTWERPEN	BOECHOUT	BOOM	BORSBEEK	EDEGEM	HEMIKSEM	HOVE	KONTICH	LINT	MORTSEL	NIEL	RUMST	SCHELLE	ZWIJNDRECHT	Grand Total
Politiezone ANTWERPEN	Verzekeren van de basispolitiezorg op lokaal niveau (onthaal, interventie, wijkwerking, recherche, slachtofferbejegening, handhavend openbare orde en verkeer) en instaan voor het vervullen van sommige taken van federale aard	Federale overheid		1														1
Politiezone HEKLA	Verzekeren van de basispolitiezorg op lokaal niveau (onthaal, interventie, wijkwerking, recherche, slachtofferbejegening, handhavend openbare orde en verkeer) en instaan voor het vervullen van sommige taken van federale aard	Federale overheid	1					1		1	1	1						5
Politiezone MINOS	Verzekeren van de basispolitiezorg op lokaal niveau (onthaal, interventie, wijkwerking, recherche, slachtofferbejegening, handhavend openbare orde en verkeer) en instaan voor het vervullen van sommige taken van federale aard	Federale overheid			1		1						1					3
Politiezone RUPEL	Verzekeren van de basispolitiezorg op lokaal niveau (onthaal, interventie, wijkwerking, recherche, slachtofferbejegening, handhavend openbare orde en verkeer) en instaan voor het vervullen van sommige taken van federale aard	Federale overheid				1			1					1	1	1		5
Politiezone ZWIJNDRECHT	Verzekeren van de basispolitiezorg op lokaal niveau (onthaal, interventie, wijkwerking, recherche, slachtofferbejegening, handhavend openbare orde en verkeer) en instaan voor het vervullen van sommige taken van federale aard	Federale overheid															1	1

Voorbeelden van samenwerkingsverbanden

Naam	Kernopdracht	Initiatiefnemer	AARTSELAAR	ANTWERPEN	BOECHOUT	BOOM	BORSBEEK	EDEGEM	HEMIKSEM	HOVE	KONTICH	LINT	MORTSEL	NIEL	RUMST	SCHELLE	ZWIJNDRECHT	Grand Total
			Hulpverlenings zone 1	Er voor zorgen dat interventies en hulpverlening door de brandweer zo doeltreffend en kostenbesparend mogelijk gebeuren en dat tegelijkertijd de veiligheid van de burgers en het personeel er op vooruit gaat.	Federale overheid		1											
Hulpverlenings zone 2 zone rivierenland	Er voor zorgen dat interventies en hulpverlening door de brandweer zo doeltreffend en kostenbesparend mogelijk gebeuren en dat tegelijkertijd de veiligheid van de burgers en het personeel er op vooruit gaat.	Federale overheid				1			1					1	1	1		5
Hulpverlenings zone 3	Er voor zorgen dat interventies en hulpverlening door de brandweer zo doeltreffend en kostenbesparend mogelijk gebeuren en dat tegelijkertijd de veiligheid van de burgers en het personeel er op vooruit gaat.	Federale overheid	1		1		1	1		1	1	1	1					8
Intergemeentelijk Overlegcomité noodplanning - IOC	De noodplanambtenaren ondersteunen elkaar bij de uitwerking van de gemeentelijke noodplannen, oefenbeleid en de samenwerking met de veiligheidscellen. Ook worden sprekers uitgenodigd om in dit kader zaken toe te lichten (vb provinciaal oefenbeleid)	Gemeente (n)		1														1
Intergemeentelijke veiligheidscel voor de Rupelstreek	De gemeenten voorbereiden op noodsituaties	(blank)	1			1			1					1	1	1		6

Stelling

Efficiëntie gemeentelijke organisatie ten aanzien van swv's is enkel mogelijk wanneer er zowel politieke als ambtelijke vertegenwoordiging is in het swv.

Voorbeelden uit bevraging:

- *“Er zijn deze legislatuur meer vertegenwoordigers vanuit het college, waarmee getracht wordt de binding te versterken en meer input te geven vanuit het college.”*
- *“Inzake vertegenwoordiging en democratische representativiteit is er hoegenaamd geen transparantie.”*
- *“De invulling en de rol van de vertegenwoordiger is voornamelijk afhankelijk van de persoon zelf, ieder maakt ervan wat van hem verwacht wordt op zijn eigen manier, maar dit steeds vanuit het gemeentelijk belang.”*
- *“Naast het politieke luik moeten ambtenarenfora opgericht worden om de kennis ook naar de gemeentelijke diensten door te laten stromen.”*

Debat:

- Hoe kan de **input** optimaal aangeleverd worden?
- Wat is een beste praktijk qua **terugkoppeling**?
- Is **evaluatie noodzakelijk**? Zo ja, hoe kan dit efficiënt gebeuren?
- Wat is de rol van de **IGS commissie**?

► Regioscreening

■ Agenda

- 1. Inleiding
- 2. Synthese zelfevaluatie
- 3. Debat
 - Secretaris gemeente Lint, mevr. An Romeyns
 - Tafelronde
- **4. Verder vervolg regioscreening**

► Regioscreening

■ Vervolg fase 2

- Finaal syntheserapport tegen eind 2013 (wordt voorafgaandelijk nog voorgelegd aan gemeentebesturen)
- **Nog geen nota zelfevaluatie? Alsnog indienen aub.**
- Evaluatie binnen gemeentebesturen = nog maar start. Hoe verderzetten?
 - Rol gemeenteraadscommissie IGS?
 - Evaluatie individuele SWV?
 - Uniforme aanpak?
 - ...

► Regioscreening

■ Voorstel:

□ Alle gemeentebesturen:

- Inventaris (met reliëf): uitzuiveren waar nodig en bepalen focus
- Evaluatie per SWV (nodig? nuttig? clusteren? ...)

► Regioscreening

■ Einde...

□ **Contactpersoon regioscreening:**

Bram Abrams

03 240 50 23

bram.abrams@admin.provant.be